

EXPRES

Nr 154 (1424)

ROK V.

ILUSTROWANY

WTOREK

Delegacja Rządu NRD w Polsce

Pragniemy wieczystej przyjaźni

Demokratycznych Niemiec z Ludową Polską. — Przemówienie Waltera Ulbrichta na Dworcu Głównym w Warszawie

Dnia 5 bm. przybyła do Warszawy delegacja rządowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej w składzie: wicepremier **Walter Ulbricht**, minister handlu zagranicznego **Georg Handke**, wicemin. spraw zagranicznych **Anton Ackermann** i wiceminister planowania **Bruno Leuschner**. Delegacji towarzyszy szef Misji Dyplomatycznej RP w Berlinie **Jan Izydorczyk**.

Delegację witali członkowie Rządu RP z wicepremierem Mincem na czele. W czasie powitania, wicepremier Rządu NRD **Walter Ulbricht** wygłosił przemówienie w którym powiedział m. in:

„Wielce szanowny panie wicepremierze, panowie ministrowie, szanowni przyjaciele!

Dziękuję Wam najserdeczniej za przyjacielskie przyjęcie, zgotowane naszej delegacji. Mam zaszczyt przekazać narodowi polskiemu oraz Prezydentowi Polski Ludowej Panu Bolesławowi Bierutowi, jak również premierowi Cyrankiewiczowi braterskie pozdrowienia od Prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej Pana Wilhelma Piecka i premiera Grotewohla.

Przybyliśmy do Stolicy Polski Ludowej jako PRZEDSTAWICIELE NOWYCH NIEMIEC — NIEMIEC DEMOKRATYCZNYCH, MIŁUJĄCYCH POKÓJ. Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej i wszystkie postępowe siły w Niemczech zdają sobie w pełni sprawę, ile niewypowiedzianych cierpień wyrządziły dawne Niemcy narodowi polskiemu. Te właśnie Niemcy prusackie stały na przeszkodzie narodowemu rozwojowi Polski. Parcie na wschód reakcyjnych imperialistycznych sił Niemiec doprowadziło do najbardziej barbarzyńskiego napadu, do najokrutniejszej wyprawy niszczeniowej niemieckiego faszyzmu przeciw Polsce. Dopiero zwycięstwo odniesione przez bohaterką Armię Radziecką, pod wodzą Generała Stalina nad faszyzmem hitlerowskim, przyniosło wolność naszemu ludowi pracującemu i tym samym otworzyło nową kartę w dziejach Niemiec. Uważam, że możemy z całą pewnością stwierdzić, iż zniszczenie faszyzmu hitlerowskiego przez Armię Radziecką i stworzenie nowego, demokratycznego ładu w Niemczech, położyło PODWALINY POD NOWE STOSUNKI MIĘDZY MIŁUJĄCYMI POKÓJ DEMOKRATYCZNYMI NIEMCAMI, A POLSKĄ LUDOWĄ.

Zywotne interesy narodu niemieckiego i polskiego wymagają przyjacielskiej współpracy. Nie ma już więcej żadnych przeciwności między Demokratycznymi Niemcami, a Ludową Demokratyczną Polską. GRANICA NA ODRZE I NYSIE JEST NASZĄ WSPÓLNĄ GRANICĄ POKOJU. Poprzez te granice wyciągamy dłoń do wieczystej przyjaźni z narodem polskim. Nadeszła pora, aby ostatecznie ułożyć wszelkie sprawy przyjacielskiej współpracy

między obu państwami. Zbratanie przedstawicieli młodzieży polskiej i niemieckiej młodzieży miłującej pokój z okazji ogólnoniemieckiego zjazdu w Berlinie, stanowiło żywy wyraz tej nowej przyjaźni.

Dziękuję raz jeszcze najserdeczniej za przy-

jacielskie przyjęcie, które zgotowaliście naszej delegacji. Jestem przekonany, że obrady nasze z Waszym Rządem przyczynią się do dalszego umocnienia współpracy we wszystkich dziedzinach, między obydwojma pokój miłującymi narodami.

W imieniu Rządu R. P. przemówił wicepremier ob. Minc, który stwierdził:

„Nie ulega wątpliwości, że przyjazd delegacji rządowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej z wicepremierem Ulbrichtem na czele będzie stanowił ważny moment i ważny etap w rozwoju stosunków polsko-niemieckich.

Życzę niemieckiej delegacji rządowej, życzę wicepremierowi Ulbrichtowi owocnego i dobrego pobytu w Warszawie“.

Delegacja NRD u premiera Cyrankiewicza

Premier R. P. Józef Cyrankiewicz przyjął w dniu 5 czerwca br. w obecności podsekretarza stanu Prezydium Rady Ministrów Jakuba Bermana oraz szefa Misji Dyplomatycznej R. P. w Berlinie ambasadora Jana Izydorczyka, delegację rządową Niemieckiej Republiki Demokratycznej w osobach: p. wiceminister **Walter Ulbricht**, p. minister **Georg Handke**, p. wiceminister **Willi Rumpf**. Delegacji rządowej NRD towarzyszył szef Misji Dyplomatycznej NRD w Warszawie — ambasador **Friedrich Wolf**.

Zlot Wolnej Młodzieży Niemieckiej (FDJ) w Berlinie. Na zdj. od lewej premier rządu NRD **Otto Grotewohl**, przywódca Komunistycznej Partii Niemiec w zachodnich strefach okupacyjnych **Max Reiman** i wicepremier rządu NRD **Walter Ulbricht** podczas uroczystości otwarcia nowego stadionu w Berlinie.

Doniosła uchwała Rady Ministrów

Akcja żniwna i omlotowa

winna być przeprowadzona szybko i sprawnie

Rada Ministrów powzięła uchwałę w sprawie akcji żniwnej i omlotowej w r. 1950.

Uchwała stwierdza, że tegoroczna wiosenna akcja siewna została w zasadzie pomyślnie zakończona, dlatego też w

chwili obecnej cały wysiłek winien zostać skierowany na przeprowadzenie tegorocznej akcji żniwnej i omlotowej.

W związku z przygotowaniem do tej akcji Rada Ministrów postanowiła zobowiązać ministrów: Rolnictwa i RR. Prze-

Walter Ulbricht

rzecznik przyjaźni z Polską

Baciący w Warszawie wicepremier Niemieckiej Republiki Demokratycznej **Walter Ulbricht** liczy obecnie 57 lat. Uczestniczył on w utworzeniu Komunistycznej Partii Niemiec, do której Komitetu Centralnego wszedł w roku 1923. Początkowo był posłem do parlamentu saskiego zaś od roku 1928 — posłem do Reichstagu. Jako członek Biura Politycznego Komunistycznej Partii Niemiec, **Walter Ulbricht** był jednym z najbliższych współpracowników przywódcy proletariatu niemieckiego **Ernesta Thaelmana**.

Rządy reżimu hitlerowskiego w Niemczech zmuszały Ulbrichta do zejścia w podziemie. Początkowo w Berlinie, a później — z polecenia Partii — zagranicą, prowadził niezmordowaną walkę z brunatnym terrorem.

Po uwolnieniu Niemiec w r. 1945 powraca do kraju i poświęca się początkowo pracy nad zorganizowaniem samorządu Berlina, by następnie rozwinąć żywą działalność w niemieckich wolnych związkach zawodowych.

Na stanowisku przewodniczącego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności zajmuje się specjalnie zagadnieniami gospodarczymi. W roku 1948 zajmuje **Walter Ulbricht** stanowisko przewodniczącego komisji gospodarczej w Niemieckiej Radzie Ludowej. Jest on też współautorem planu 2-letniego. **Walter Ulbricht** napisał szereg cennych dzieł socjologicznych i ekonomicznych a między innymi w roku 1948 „Podstawy przyjaźni polsko-niemieckiej“.

W okresie powojennym, **Walter Ulbricht** jako jeden z pierwszych mężów stanu demokratycznych Niemiec, stał się gorącym rzecznikiem uznania Odry i Nysy, jako granicy pokoju między Polską i Niemcami.

Chiny Ludowe

likwidują analfabetyzm wśród robotników

Agencja Nowych Chin donosi, że w myśl dyrektyw wydanych przez Rząd Ludowy, opracowane zostały dla całych Chin plany likwidacji analfabetyzmu wśród robotników oraz szkolenia zawodowego i politycznego.

Przy wszystkich fabrykach zorganizowane zostaną szkoły, w których robotnicy, nie przerywając pracy będą mogli w przeciągu 3 do 5 lat nauczyć się co najmniej tysiąca znaków pisma chińskiego. Otwarte będą także szkoły dla robotników, mających pewne wykształcenie.

Bony tłuszczowe

zniesione z dniem 1 lipca

Ministerstwo Handlu Wewnętrznego zarządziło przerwanie wydawania bonów tłuszczowych począwszy od dnia 1 lipca br.

Wydanie powyższej decyzji było możliwe z tego względu, że sytuacja na rynku w zakresie zaopatrzenia w tłuszcz zwierzęcy przedstawia się już od dłuższego czasu zupełnie pomyślnie, podaż całkowicie pokrywa zapotrzebowanie i w dystrybucji państwa znajdują się odpowiednie rezerwy tłuszczów zwierzęcych.

Zmobilizować aktywność związkową

do wykonania nowych zadań ruchu zawodowego. — Doniosła uchwała IV Plenum CRZZ

Obradujące w dniach 31 maja i 1 czerwca br. IV plenarne posiedzenie Centralnej Rady Związków Zawodowych, po przyjęciu referatu wicepremiera Zawadzkiego jako wytycznych dla dalszej działalności ruchu zawodowego, powzięło uchwałę, w której stwierdza konieczność upowszechnienia osiągnięć i doświadczeń przodujących robotników, celem mobilizacji całej klasy robotniczej do wykonywania zadań produkcyjnych.

Uchwała stwierdza konieczność zwoływania

narad wytwórczych, które stanowią szkołę aktywizacji mas.

Należy uczynić z grupy związkowej podstawowy ośrodek walki o rozwój współzawodnictwa, o wykonanie i przekroczenie planów, o wzmoczenie dyscypliny pracy.

Na czoło działalności związków zawodowych winna być wysunięta masowa polityczno-wychowawcza i kulturalno-oświatowa akcja, celem podniesienia świadomości politycznej mas.

W celu usprawnienia pracy z wieloset tysięcznym aktywem zawodowym, uchwała przewidu-

je wysuwanie przodujących robotników na stanowiska związkowe, udzielanie im stałej pomocy i rozszerzenie sieci masowego szkolenia.

W celu wzmocnienia i usprawnienia pracy kadr działaczy związkowych, Plenum poleca kontynuować pracę w dziedzinie oczyszczania aparatu związkowego z wrogich obcych klasowych elementów.

Na zakończenie plenarne posiedzenie CRZZ wyraża przekonanie, że uchwały IV Plenum KC PZPR uzbroją aktywność związkową do wykonania zaszczytnych zadań związkowych.

myślu Lekkiego, Przemysłu Ciężkiego i Leśnictwa oraz Prezydium Wojewódzkich, Powiatowych i Gminnych Rad Narodowych do przygotowania niezbędnych dla wsi urządzeń i zmobilizowania maksimum sił pociągowych w celu sprawniejszego i szybszego przeprowadzenia akcji żniwnej i omlotowej.

Uchwała Rady Ministrów ustala konkretne wytyczne dla terenowych Rad Narodowych i poszczególnych ministerstw, które winny dostarczyć dla rolnictwa ustalonej ilości płótna transportowego, sznurka snopowiązałkowego, sprzętu żniwnego, omlotowego i transportowego, części zapasowych i materiałów niezbędnych do remontu dla TOR, PGR, POM i SOM.

W dalszym ciągu uchwała zaleca opracowanie szczegółowych planów akcji żniwnej i omlotowej dla Państwowych Gospodarstw Rolnych i spółdzielni produkcyjnych do 15 czerwca.

Na zakończenie uchwały, Rada Ministrów przewiduje premie i nagrody za terminowe i jakościowo dobre wykonanie zadań w akcji żniwnej i omlotowej.

Sukcesy NRD — naszymi sukcesami

Wolny naród niemiecki

buduje swą przyszłość w oparciu o przyjaźń ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej

Polityka Niemieckiej Republiki Demokratycznej, przodującej siły narodu niemieckiego w jego walce o pokój, demokrację i wyzwolenie, całych Niemiec od imperialistów anglo-amerykańskich, ugruntowana jest na niewzruszonych podstawach sojuszu ze Związkiem Radzieckim, uznaniu granicy na Odrze i Nysie, dobrosąsiedzkich stosunkach z Polską Ludową i innymi krajami demokracji ludowej.

Budownictwo Niemiec pokojowych i demokratycznych, stworzenie w Niemczech jednego z najważniejszych ogniw obozu pokoju, było możliwe tylko dzięki przeprowadzeniu w latach 1945—46—47 w radzieckiej strefie głębokich reform demokratycznych.

Jesienią 1945 r. przeprowadzona została reforma rolna. Zlikwidowano posiadłości obszarnicze w Wschodnich Niemczech. Ponad 500 tysięcy chłopów i przestępców otrzymało ziemię.

W jesieni 1946 r. pozbawiono wszystkich zbrodniarzy wojennych i aktywnych nazistów w Saksonii, w Saksonii-Anhalt, Turynii, Brandenburgii i Meklemburgii prawa własności ich fabryk i zakładów. Przeszły one na własność ludu i dają dziś 65 proc. całej produkcji przemysłowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

W ten sposób zlikwidowano pozycję kapitału monopolistycznego i junkierstwa, które były nosicielami zabobności niemieckiej.

Bez tych reform, bez wykorzenia pruskiego militarystyki, bez stworzenia społecznego sektora gospodarki niemieckiej nie byłoby podstaw nowego, demokratycznego porządku i nie byłoby podstaw pod realizację planów pokojowego rozwoju gospodarczego.

Pierwszy plan pokojowego rozwoju gospodarczego powstał w strefie radzieckiej w 1948 r., opracowany pod kierownictwem Socjalistycznej Partii Jedności. Jest to plan dwuletni, którego realizacja rozpoczęła się w 1949 r.

Dzisiaj Niemiecka Republika Demokratyczna zaledwie tygodnie od wykonania całego planu. Walka o realizację planu dwuletniego porwała masę pracujących.

Realizacja planu 2-letniego — to jeden z najbardziej przekonujących argumentów dla całego narodu niemieckiego, o konieczności zjednoczenia Nie-

miec na bazie demokratycznej i pokojowej, o konieczności wyzwolenia Niemiec Zachodnich spod jarzma okupacji amerykańskiej, kierującej kraj na drogę nowej agresji.

Plan dwuletni przewidywał w r. 1949 wzrost produkcji przemysłowej o 16 proc., w porównaniu z poziomem produkcji 1948 r. Już w październiku 1949 r. poszczególne zakłady meldowały wykonanie planu rocznego. W listopadzie i grudniu były już całe gałęzie przemysłu, które plan wykonały i ujmując ogólnie, przemysł wykonał plan roczny w 104 proc.

W chwili, kiedy przedłożono plan, stawiano jako główne zadanie, osiągnięcie z końcem 1950 r. 81 proc. produkcji pokojowej. Z dotychczasowych obliczeń wynika, że z końcem roku 1950 stan produkcji przedwojennej zostanie przekroczony (103 proc. produkcji z r. 1936).

W szeregu przodujących gałęzi przemysłu osiągnięto już w końcu 1949 r. stan produkcji, przewidywany na koniec r. 1950. Dlatego to z początkiem października 1949 r. premier Grotewohl mógł postawić nowe bojowe zadanie: wykonać plan do III Zjazdu SED w lecie 1950 r. Zadanie to będzie wykonane.

Rzecz jasna, taki rozwój przemysłu zlikwidował bezrobocie. Już w tej chwili daje się odczuć w Niemieckiej Republice Demokratycznej brak rak roboczych. W r. 1950-tym przemysł naszego zachodnie-

go sąsiada winien wchłonąć nowych 250.000 ludzi. Coraz większe rzesze kobiet znajdują miejsce przy warsztatach pracy.

Również rolnictwo osiągnie w bieżącym roku przedwojenny poziom produkcji. W związku z osiągnięciami rolnictwa nastąpiła bardzo poważna poprawa sytuacji aprowizacyjnej.

Wszystkie te osiągnięcia są olbrzymim zwycięstwem niemieckich mas pracujących. Wygrano bitwę o obniżenie kosztów własnych produkcji dzięki podwyższeniu wydajności pracy.

Wystarczy wskazać, że o ile w r. 1948 produkcja miesięczna robotnika zatrudnionego w sektorze społecznym miała wartość 492 Mk, to w r. 1949 wartość tej podniosła się do 679 Mk.

Złot FDJ w czasie Zielonych Świąt w Berlinie był świadectwem gigantycznych osiągnięć Socjalistycznej Partii Jedności Niemiec w zakresie wychowywania niemieckiej młodzieży.

Na Zachodzie po raz pierwszy w dziejach mamy jako sąsiada Niemcy demokratyczne i walczące o pokój. Jesteśmy świadkami niebywałego przewrotu w stosunkach politycznych i społecznych tego kraju. Dokonuje się olbrzymi przewrót w świadomości społeczeństwa niemieckiego.

I właśnie dlatego każdy sukces Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest i naszym sukcesem.

Złot Wolnej Młodzieży Niemieckiej (FDJ) w Berlinie. Fragment demonstracji pokojowej w dniu 28. V. 50. w Berlinie. Foto AR

JANUSZ S.: — Ma Pan przyjaciela, które go darzy Pan szczerym braterskim uczuciem. Jest to młody chłopiec, uczeń jednej z łódzkich szkół podstawowych. Od pewnego czasu zauważył Pan dużą zmianę na niekorzyść w usposobieniu swego przyjaciela, który chodzi apatyczny a nawet od czasu do czasu zagląda do kieliszka. Na wszelkie Pana zapytania odpowiada niechętnym wzruszeniem ramion. Ponieważ jest on sierotą i naprawdę nie posiada tutaj nikogo z rodziny, chciałby Pan pomóc mu w jego, jak się Pan domyśla zmarłemu. Pyta się nas więc Pan o radę. Przede wszystkim należałoby zainteresować się bliżej w jaki sposób przyjaciel Pana spędza ostatnio czas, z kim się widuje, w jakim środowisku przebywa itp. Być może bowiem, że powodem zmiany jego zachowania się jest nieodpowiednie towarzystwo, ale kto wie, czy przyczyny nie należy szukać gdzie indziej. Może chłopiec ów jest chory? A może dreczy się z powodu kogoś bliskiego, o istnieniu którego Pan jeszcze nie wie? Proszę zaostrożnie czujność wobec swego przyjaciela, nie w tym znaczeniu aby śledzić go w każdej chwili, ale aby poprzez bystrą obserwację dotrzeć do źródła kłopotów. Proszę też spróbować pomóc jeszcze raz z nim przy nadającej się okazji. Zgadząmy się z Panem, że prawdziwa przyjaźń, to wielka rzecz i życzymy Panu serdecznie powodzenia.

ROBOTNIK PZPB nr 14: Nadesłany wiersz przeczytaliśmy z wielkim zainteresowaniem. Treść tego listu świadczy o szerokiej zainteresowaniu Pana oraz o świadomym i rzeczowym stosunku do takich zagadnień, jak współzawodnictwo pracy, wydajność i jakość produkcji itp. Pod względem treści nadesłany utwór wyróżnia się więc z szeregu innych prac tego rodzaju, niemniej nie nadaje się on jeszcze do druku. Należałoby popracować nad formą, która nie odpowiada jeszcze warunkom jakie stawiamy poezji. Proszę dużo czytać, przede wszystkim utworów poetyckich i po pewnym czasie napisać znów do nas.

Długofalowy konkurs na słuchowisko radiowe

Duże zainteresowanie radiosłuchaczy budzą nadawane od kilku lat teatralne słuchowiska Polskiego Radia, czego dowodem są liczne nadsyłane z różnych stron kraju listy i recenzje. Oparając się na tych wypowiedziach, dział literacki Polskiego Radia wybrał pewną ilość audycji z tego repertuaru i najpopularniejsze wznowił w programie ogólnopolskim, łącząc ten przegląd z konkursem dla radiosłuchaczy.

Po każdym ootygodniowym przeglądzie słuchowisk, Polskie Radio rozpatrzy wypowiedzi radiosłuchaczy na temat, które z czterech słuchowisk zasługują na wyróżnienie. Pomoczą słuchaczami, których wybór padnie na słuchowisko wyróżnione większością głosów, rozlosowywane są co tydzień nagrody książkowe.

Z zakończenia cyklu audycji, trwających w ciągu kilku tygodni, okaże się, które słuchowisko, zdaniem radiosłuchaczy, było najlepsze. Będzie to drugi etap konkursu. Autorzy najciekawszych wypowiedzi o najlepszym z wyróżnionych słuchowisk, otrzymają nagrody pieniężne.

Codzienna nowelka „Expressu”

Ostatni dzień Matwieja Kuzmina

Matwiej Kuzmin uchodził we wsi za człowieka zupełnie dzikiego.

Mieszkał on w małej chacie na skraju lasu. Chmurny, mało towarzyski, był odлюдkiem. Ze strzelbą, przerzuconą przez ramię, lubił waleczyć się po lasach. Czasem wiośnia, kiedy śnieg tajał, zabierał ze sobą na te włóczęgie sierotę, wnuka Wasię, którego wychowywał.

Nie można powiedzieć, że był nie lubiany. Jednakże kolchoźnicy unikali go. Nie podobał im się człowiek, który samotnie włóczył się tygodniami po lasach — a polowanie przestało już uchodzić we wsi za „honorowe zajęcie”. Przy tym wszystkim Kuzmin, aczkolwiek miał 80 lat, sędział bardzo sumiennie swoje obowiązki jako dozorca kolchozowych składów.

Kiedy wojna przeniosła się w okolice Wielkich Łuków i batalion niemieckiej narcjarskiej dywizji zajął kolchoz „Swit”, dowódca niemiecki, usłyszawszy o ponurym starcu, postanowił zaproponować mu stanowisko starosty.

Kuzmin, wezwany do komendantury, podziękował za wódkę, którą go poczęstowano. Nie chciał ani pić, ani też — ze względu na swój wiek i zły stan zdrowia — przyjąć ofiarowanego mu stanowiska. Nie nalegano zbyt na niego i oddano mu nawet jego broń myśliwska.

Na wiosnę, kiedy rozpoczęła się nowa ofensywa i batalion, stacjonujący w kolchozie „Swit”, miał zaatakować po-

zycje wojsk radzieckich, obsadzone przez formacje generała Gorbunowa, Niemcy przypomnieli sobie o starym Matwieju, który znając każdy kamień, każde drzewo, byłby dla nich idealnym przewodnikiem. Sprowadzono go więc do dowódcy i zaproponowano mu, ażeby zaprowadził ich na tyły pozycji radzieckich, grożąc w razie odmowy rozstrzelaniem — natomiast, jeśli wywiąże się dobrze ze swego zadania, obiecano mu pieniądze, naftę, mąkę, a przede wszystkim doskonałą strzelbę niemiecką.

Starzec, stojąc przed oficerem niemieckim, tarosił swoją czapkę i okiem znawcy spoglądał na strzelbę. Oficer nie cierpiał się, ponieważ od tego ponurego człowieka zależał los jego batalionu, on zaś, dotykając strzelby, kiwał głową. — Wspaniała strzelba! ..A wasza wysokość chce mi jeszcze dodać pieniądze? — O — uradował się oficer — przetłumaczcie mu, że dowództwo niemieckie nie żałuje pieniędzy dla ludzi, którzy mu wiernie służą.

Oficer po krótkiej rozmowie z tłumaczem odliczył pieniądze, a starzec wsunął je za pazuchę.

Chciano pokazać mu na mapie miejscowości, dokąd miał ich zaprowadzić, on jednak machnął ręką.

— Nie potrzebuje żadnych map!... Prze prowadzę was przez ścieżki, które znają tylko lisy... Zaprowadzę was tam na ranem... Tylko nie oszukajcie mnie z tą strzelbą!

Kolchoźnicy widzieli go, jak opuściłszy dom oficera, skierował się w stronę swojej chaty. Nie patrzył, jak zwykle, na nikogo i nie reagował na złośliwe uśmiechy znajomych. A kiedy któryś z nich zagroził mu, że za kontakty z Niemcami podpała mu zagrodę, faknął krótko: „Powiedz matce, żeby ci nos otarła!”

Kolchoźnicy, obserwując jego zagrodę, zauważyli, że w pewnej chwili jego wnuk Wasia, dźwigając płócienny worek, idzie w stronę lasu, a stary, wyciągnął narty, smarując je tłuszczem niedźwiedzim.

Kiedy zapadł wieczór, batalion niemiecki z karabinami maszynowymi, nalożowanymi na sanie, zjechał z głównej drogi i skręcił w las. Szli przez całą noc po śniegu, przez zamrożone strumyki, przez lasy, a dowódca, z kompanią w ręku pytał przewodnika, dlaczego tak kluczą i kiedy przybędą na miejsce?

— Cierpiwość!... Przyjedziemy nad ranem — uspakajał go Matwiej.

Światło właśnie, kiedy znaleźli się na skraju lasu, Matwiej, zdejmując czapkę i wycierając spoconą łysinę, oświadczył, że nareszcie są na miejscu. Oficerowie, zmęczeni drogą zapalili papierosy, a on, stojąc na pagórku, spoglądał na nich i uśmiechał się znacząco.

Nagle zaturkotały karabiny maszynowe, tak niespodziewanie szybko, że Niemcy nie zdążyli się skryć. Matwiej Kuzmin stał na pagórku z obnażoną głową, wiatr szarpał jego siwe włosy, a on ironicznym wzrokiem spoglądał na Niemców, którzy sklebili się, niby stado baranów.

Dowódca znieruchomiał w pierwszej

chwili, z mistycznym niemal strachem spoglądając na starca. Potem jednak zorientował się w sytuacji i wydobyszy rewolwer, skierował go w stronę starca.

Ale Kuzmin odważnie patrząc mu w oczy, powiedział:

— Chciałes przekupić starego Matwieja! Sądziś ludzi według siebie, podły faszysto! — tu, wyciągnąwszy z kieszeni surduta pieniądze, rzucił je oficerowi pod nogi i odwrócił się z pogardą.

Zauważył, że żołnierze radzieccy nie ostrzeliwują wzgórze, na którym stoi, z czego korzystają Niemcy, skupiając się za nim, jak za tarczą. Na cały więc głos krzyknął:

— Przyjaciele, nie oszczędzajcie starego Matwieja! Dajcie tym faszystom taką naukę, żeby ani jeden z nich nie wyszedł stąd cały!

Nie dokończywszy zdania osunął się na ziemię, trafiony kulą rewolwerową. Zaraz potem padł również jego zabójca, niemiecki oficer, rażony karabinowym pociskiem.

Zdała rozległy się radosne okrzyki „hurra!”. To radzieccy żołnierze zaatakowali wrogów od tyłu, a obok nich biegł Wasia, wnuk starego Kuzmina, wyślany przez niego jeszcze wieczorem, aby uprzedził braci o napaści niemieckiej.

Taki był ostatni dzień długiego życia Matwieja Kuzmina, członka kolchozu „Swit”, położonego niedaleko Wielkich Łuków. Pochowano go jak oficera, ze wszystkimi wojskowymi honorami, a nad jego świeżą mogiłą rozległy się trzy salwy.

(Wolny przekład J. K.)

B. Polewoj

PRZYGODY WICKA I WACKA

WACEK: — Nie udało mu się z tobą, to chce namówić Hipka...
WICEK: — Nic nie szkodzi! Bedziemy na Hipka uważać, żeby nie zrobił jakiegoś głupstwa!

WICEK: — Po co wam aparat?
HIPEK: — Bo chcę zrobić kilka zdjęć z fabryki na pamiątkę...
WACEK: — To doskonale! Chętnie wam w tym pomożemy!

HIPEK: — Przyniosłem zdjęcia!
WSCIBSKI: — Bardzo panu dziękuję! Odwiedzicie się sowicie!
HIPEK: — Koledzy mi pomogli...
WSCIBSKI: — To świetnie!...

WSCIBSKI: — Nareszcie mam te zdjęcia! Wiele było zachodu, ale się opłacił! Grubą forszę dostanę! Ojej! Co to? Same Wicki i Wacki i do tego w obraźliwych pozach!...

Dzieci tańczą i śpiewają na pokazie świetlic szkolnych w Helenowie

Rok szkolny dobiega już końca. Jeszcze tylko kilka dni i młodzież otrzyma cenzurki, a potem wyjazd — na dobrze zasłużone wakacje.

Dorocznym zwyczajem również i tego roku zakończenie zajęć w szkole poprzedzi popis dziecięcych świetlic szkolnych. Popis ten odbędzie się jutro o godz. 17-ej na boisku w Helenowie, dokąd uda się pochodem przez miasto dzieci ze wszystkich krańców Łodzi.

Ceny węgla nie zostały podwyższone

Wobec ukazania się w prasie notatek o cenach węgla, prezydium Rady Narodowej — Wydział Handlu — w Łodzi podaje do wiadomości, że ceny węgla nie zostały podwyższone i nadal obowiązuje cennik Ministerstwa Handlu Wewnętrznego z dnia 1 stycznia 1949 r. Za węgiel grubo klasy pierwszej pobiera się na składach hurtowych — 3.200 zł. na składach detalicznych — 4.000 zł. Węgiel w drobniejszych asortymentach i różnych gatunków sprzedawany jest po cenach odpowiednio niższych.

Będą mieszkania zastępcze. Dziś rano rozpoczęto budowę „miasteczka barakowego”

Dziś rano rozpoczęto przy ulicy Ziółowej na Radogoszczu budowę „miasteczka barakowego”, które dostarczy mieszkań zastępczych dla lokatorów z remontowanych domów łódzkich. Osiedle to liczyć będzie ogółem 50 baraków, wyposażonych we wszelkie niezbędne urządzenia.

Narazie przystąpiono do robót ziemnych oraz do zwożenia materiałów budowlanych. Ponieważ stosuje się tutaj system potokowo-taśmowy, zakończenie robót przewiduje się na koniec grudnia. (bk)

Spotykają się dwaj znajomi. Obaj narzekają. Rozmowa schodzi oczywiście na temat ich żon.

— Moja żona może całymi godzinami gadać na jakiś temat — żali się pierwszy.
— A moja nie potrzebuje nawet żadnego tematu... — biada drugi.

Pan profesor jest ogromnie zajęty w swym gabinecie. Nagle otwierają się drzwi i na progu staje pani profesorowa. Profesor podnosi głowę z nad swoich retort i powiada z wyrzutem:
— Ile razy cię prosiłem, żebyś mi w pracy nie przeszkadzała?
— Ależ, mężusiu, chciałam ci tylko powiedzieć „dobranoc”!

— To nie mogłaś z tym zaczekać do rana?
Spotkali się w kawiarni. Gwarzyli o tym, o tamtym... Wreszcie wstają i żegnają się.
— To niech pan do mnie kiedyś zadzwoni...
— powiada panna Zosia.
— Ma pani telefon?
— Co za pytanie?... Pan nie wieział?...
To pan chyba wcale nie czyta książki telefonicznej?

Co jest ważniejsze?

Lekarstwo czy opakowanie

Pozorny brak niektórych lekarstw skutkiem przywiązania lekarzy do firmowych specyfików

— Słyszała już pani, nawet „kogutki” nie można dostać? I co teraz człowiek użyje, jak go głowa zaboli?...

— „Kogutki” to jeszcze nic. Ale „złoty tych kropli” też nie ma. Obleciałam wszy stkie apteki. I czym ja się teraz biedna będę leczyła.

Nie ma „kogutków”. Nie ma „złotych kropli”. I dochodzi się do prostych i łatwych wniosków. Brak lekarstw.

— Ale zastanówmy się chwilę. Czy naprawdę brak lekarstw? Czy też raczej brak jest jedynie — specyfików?

U wielu bowiem ludzi pojęcie lekarstwa łączy się nierozdzielnie z pojęciem specyfiku. Nie ma „Cholekinazy” — nie można się więc leczyć. A przecież „Cholagoga” jest takim samym środkiem leczniczym, opakowanym jedynie w inne pudełko i oznaczonym inną nazwą.

Przed wojną mieliśmy w Polsce około 2.000 różnego rodzaju specyfików. Wiele najbardziej popularnych lekarstw występowało na rynku zwykle w kilkunastu postaciach. Wartość ich była ta sama, ale konkurujące ze sobą prywatne firmy próbowały wytworzyć wokół swych produktów atmosferę wyłączności. Stała powtarzanie utartych sloganów reklamowych doprowadziło w końcu do tego, że ludzie zaczęli wierzyć, że np. „kogutek” jest lepszy od innych proszków, chociaż wszystkie miały jedne i te same składniki.

Przyszła okupacja. Merck'i, Madaus'e i inne firmy hitlerowskie zarzuciły Polskę swoimi, często bezwartościowymi, preparatami, których ogólna ilość przekraczała... 70 tysięcy. Tu można było dowoli wybierać. Najrozmaitszego kształtu pudełką, pudełeczka, flakony i flaszeczki, wyszukane opakowania, barwne etykiety a 'wszystko po to, aby zasugerować chorego, że najlepszy jest właśnie ten lek, a nie żaden inny.

Potem wyzwolenie. Przez kraj przewinęły się nowe rodzaje specyfików, często takie, które dotarły do nas tylko jeden raz. Lubujący się w zagranicznych nazwach lekarze zaczęli je zapisywać chorym narówni z poniemieckimi, których dużej zapasy znajdowały się jeszcze w magazynach. Powstał chaos, w którym trudno było rozróżnić.

Minęło pięć lat. Nadszedł czas, aby uporządkować sytuację i na tym odcinku. Podjęto pierwsze kroki. Ministerstwo Zdrowia opracowało już specjalny lekospis, zawierający wszystkie lekarstwa, potrzebne przy leczeniu najrozmaitszych chorób. Lekarstwa te będziemy produkować. Pozostałe zaś specyfiki, rozmaite „złote krople” skazane są na wymarcie.

„Bezrobotni” znajdują zajęcie. Zamiast „kokosów” uczciwa praca. Nierobom i spekulantom odbiera się karty rejestracyjne

Przez dłuższy czas nie mogli sobie Urząd Zatrudnienia dać rady z tzw. wiecznymi bezrobotnymi, którzy szereg miesięcy trwali w błogim stanie „poszukiwania pracy”.

Byli to przeważnie ludzie bez żadnego zawodu, którzy — jeśli już chcieli zrobić tę „łaskę” i przyjąć pracę — mieli na myśli jakieś nadzwyczajne stanowisko dla siebie i płynące z niego „kokosy”.

Obecnie przystąpiono do energicznego zwalczania tego niepożądanego zjawiska, jednakże nie drogą jakichkolwiek represji, a po prostu przez... zaofiarowanie konkretnej pracy.

W tym celu wzywa się każdego z zarejestrowanych „bezrobotnych” i wręcza mu adres przyszłego miejsca pracy. Są to przeważnie zakłady przemysłu odzieżowego i włókienniczego oraz przedsiębiorstwa budowlane.

W ten sposób znalazło zatrudnienie już kilka tysięcy osób. Wśród zarejestrowanych „bezrobotnych” byli jednakże tacy, którzy i tym razem odmówili przyjęcia pracy. Tym odebrano karty rejestracyjne, będące dla nich doskonałym parawanikiem dla różnych czynności.

„Bezrobotni” krawcy np. w dalszym ciągu prowadzili chałupniczą wytwórczość, figurując w kartotekach jako „poszukujący pracy”.

Tego rodzaju osobnikami winny się zająć Dzielnicowe Rady Narodowe oraz komitety blokowe i domowe w celu przekonania ich o niewłaściwości takiego postępowania. (sk)

Z nowym rokiem akademickim WSGW przenosi się do Olsztyna

Studenci łódzcy pomogą odbudować swoją przyszłą uczelnię

Z nowym rokiem akademickim powstanie w Kortowie koło Olsztyna wyższa uczelnia rolnicza, zadaniem której będzie kształcenie kadr fachowców-rolników. Uczelnia ta powstanie z połączenia dwu szkół gospodarstwa wiejskiego — łódzkiej i cieszyńskiej.

Przeznaczone dla uczelni obiekty w Kortowie są jednak częściowo zniszczone. Trzeba je dopiero odbudować. Odpowiednie prace w tym kierunku prowadzi już Ministerstwo Odbudowy.

Studenci łódzkiej Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego postanowili pomóc państwu w szybszym doprowadzeniu budynków do stanu używalności. W tym celu pojedą na wakacje, letnie do Kortowa, gdzie będą pracować przy odbudowie własnej uczelni. W pracach tych pomogą im uczestnicy studenckich obozów społeczno-wypoczynkowych, przebywający w tym czasie w olsztyńskim.

Sluchacze WSGW w Łodzi zapraszają ponadto studentów pozostałych wyższych uczelni łódzkich do wzięcia udziału w odbudowie ich przyszłej szkoły. Studenci Politechniki, Uniwersytetu i Akademii Medycznej nie odmówią im zapewne tej pomocy.

Zgłoszenia przyjmować będą poszczególnie komitety uczelniane Zrzeszenia Studentów Polskich. (ks)

Albo inny przykład. Są lekarstwa, które sprowadza się nadal z zagranicy, ale ze względów oszczędnościowych pakuje u nas w kraju. I tutaj apteki spotykają się często z odmową kupna. Bo to już nie to samo. Tamto dawne było lepsze.

Z tym mitem opakowań i ustalonych nazw musimy zerwać. Leczenie nie zależy przecież od kształtu butelki, ale od tego co ona zawiera. Lekospis wchodzi w życie od 1 stycznia 1951 roku. Do tego więc czasu lekarze winni się z nim gruntownie zapoznać. A z przepisywaniem lekarstw, których nie ma, i nie będzie — trzeba raz wreszcie skończyć. (m)

Pod ostrym kątem Zielony samochód czyli na czyj koszt?

W światłach latarni drzemie pusta ulica. Mieszkańcy ul. Kopernika, po całonocnej pracy w fabrykach i urzędach, raczą się dobrze zasłużonym odpoczynkiem. Naraz ciszę nocną przerywa niemożliwy do znieśienia łoskot, dobiegający z posesji nr 37. Ktoś wali młotem w blachę, systematycznie i wytrwale.

We wszystkich oknach ukazują się zasnane twarze lokatorów. Szyby aż drżą od wstrząsów. Co się stało? Pali się, czy co?... Zniecierpliwieni, wybiegają na dwór, by sprawdzić, co się na hałaśliwej posesji dzieje.

— Co wy tu wyrabiacie? — padają zdenerwowane głosy.

— Naprawiamy samochód pana dyrektora, bo jutro wybiera się na wycieczkę — brzmi odpowiedź.

— Jakiego pana dyrektora? — indagują w dalszym ciągu.

Ponieważ nie usłyszeli na to żadnej odpowiedzi, wkroczyli na oświetlone reflektorem podwórko. Tutaj mieli się Państwowe Przedsiębiorstwo Urządzeń Klimatycznych — Montażownia nr 2, sąsiadujące bezpośrednio z blokami mieszkalnymi.

Na podwórku stoi zielony samochód osobowy, z rozmontowanymi kołami. Obok, w kuzni dwóch mechaników prostuje na kowadło błotnik. Za ręką zabiera się do żelaznego talerza jedno koło z kół. To dopiero

będzie „muzyka”! Na nie zdały się prośby i groźby. Mechanicy wali młotami, ile wlezie. Nie było z kim rozmawiać. Dyrektor skrył się gdzieś w warsztacie. Zrozpaczeni lokatorzy rozeszli się do mieszkań. Do szóstej rano nie zmrúżyli oka.

W kilka minut po godzinie szóstej, zielony samochód z furkotem wyjechał na ulicę...

Wielu ciekawych rzeczy dowiedzieli się lokatorzy o zielonym samochodzie w dwa dni później, tj. 30 maja. Kiedy o 8-ej rano zajrzeli na podwórko posesji nr 37, samochód stał znowu na stojakach. Kreśliło się przy nim dwóch mechaników. Jeden leżał pod wozem, drugi na prawiał coś w motorze. Tego rodzaju stan rzeczy trwał przez cały dzień następny, aż do 1 czerwca włącznie. Generalny remont prywatnego samochodu pana dyrektora w państwowym przedsiębiorstwie, przy użyciu tamtejszych pracowników, przebiegał przez okres trzech dni z niesłabnącym natężeniem. O socjalistycznej dyscyplinie pracy nikt tutaj widocznie nie słyszał, bo wszystkie te czynności odbywały się w godzinach przeznaczonych na zajęcia służbowe. Nie ma tygodnia, aby któryś z robotników nie był odciągany od swych zajęć w montażowni i „dtubał” coś przy wozie.

Wierzymy, że sprawą zielonego samochodu Nr H 25080 i jego właściciela, zainteresują się właściwe czynniki. Lokatorzy.

Centralny Zakład Włókiennictwa powstał w ostatnich dniach w Łodzi

W Łodzi powołano do życia Centralny Zakład Włókiennictwa, jako jednostkę naukowo-techniczną, podległą Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu.

Nowopowstały zakład ma za zadanie opracowanie szczegółowych norm technicznych dla wszystkich gałęzi przemysłu włókienniczego oraz prowadzenie systematycznych studiów w zakresie maszynoznawstwa i terminologii technicznej w tym przemyśle.

Na czele zakładu stanął znany fachowiec w dziedzinie włókiennictwa, dyrektor techniczny Państw. Zakładów Przemysłu Bawełnianego im. Stalina w Łodzi ob. Egierski.

W odpowiedzi na nasze artykuły

Przedbórz otrzyma kino

W związku z zamieszczonym przez nas w dniu 27 ub. m. listem czytelników z Przedbórza, otrzymaliśmy z Centrali Rozpowszechniania Filmów w Łodzi wyjaśnienie następującej treści:

„Przedbórz odwiedzany był przez kino objazdowe w marcu, kwietniu i maju po dwa razy. Częstsze przyjazdy kina są ze względów technicznych niemożliwe. Od sierpnia jednak ODRF uruchomi w tej miejscowości kino stałe, tak że narzekania mieszkańców ustają całkowicie”.

Dom będzie wyremontowany

W numerze z dnia 27 ub. m. zamieściliśmy notatkę pt. „Podcięcie i remonty”, w której mieszkańcy domu przy ul. Pabianickiej skarżyli się na warunki w jakich znajduje się zamieszkały przez nich dom.

W związku z tą notatką Prezydium Rady Narodowej — Wydział Ogólny — powiadomił nas wczoraj pisemnie, że dom przy ul. Pabianickiej 30, poddany będzie remontowi jeszcze w roku bieżącym.

Las, powietrze i słońce

Miasteczko dzieci powstanie w Kolumnie

Wesoło i szybko upływa czas na całodzienną zabawie. — „Express” z wizytą w ośrodku kolonijnym CZPB

Wśród gęstych sosnowych lasów, w suchoj i zdrowej okolicy, mieści się ośrodek kolonijny CZPB. Na odwiedzin wybrałmy dzień, w którym rozpoczyna się nowy turnus. Ostatni uczestnicy poprzedniego turnusu opuścili ośrodek w sobotę. Dziś od samego rana zjeżdżają się wygodne autobusy PKS-u i samochody z różnych zakładów przemysłu bawełnianego przywożąc dzieci z Łodzi, Zgierza, Ozorkowa, Pabianic i Żyrardowa.

Bieżący turnus, który trwać będzie cały miesiąc, przeznaczony jest dla „przed-szkolaków” tj. dzieci w wieku lat 4—6. Nic więc dziwnego, że mikrusy natychmiast po przyjeździe czują się tak jakby tu był ich dom. W ruch poszły od razu wszelkie urządzenia jordanowskie jak ślizgawka itp. Wszystkie buzie są uśmiechnięte. O „wywiad” jest bardzo trudno — malcy nie dają się oderwać od zabawy.

Na uboczu stoi ładna dziewczynka trzy mając za rękę wychowawczynię. Patrzy zafascynowana w stronę bawiących się kolegów i koleżek, ale widać, że się jeszcze nie może zdecydować. Na buzi poznajemy ślady niedawnego płaczu. Zawieramy znajomość.

- Jak się nazywasz?
  - Basia Krawczyk.
  - A skąd jesteś?
  - Z Pabianic.
  - A dlaczego płaczesz?
  - Bo chcę do mamusi.
- Ostatnie pytanie było jednak trochę

niefortunne, bo spowodowało nowy wybuch płaczu. Po chwili jednak uśmiech rozjaśnia jej twarzyczkę. Wychowawczy ni wyjaśnia nam, że Basię odwoziła na kolonię matka i dlatego rozstanie było szczególnie ciężkie. Inne dzieci, które po żegnaniu się z rodzicami przed wejściem do autobusu, nie płakały wcale.

Odwożenie swoich pociec na kolonię jest wprawdzie dowodem szczególnej troski matek, ale stwarza przy tym niepożądane komplikacje, tym bardziej, że dzieci są na miejscu wyjazdu przyjmowane przez wykwalifikowane wychowawczy nie i jadą pod dobrą opieką. A odwiedzić je można przecież w każdą niedzielę i święto.

Udajemy się na zwiedzanie położonych w lesie will o „bajkowo” brzmiących nazwach jak: „Jaś i Małgosia”; „Pod czerwonym kapturkiem”; „Tomcio Paluch”; „Marysia Sierotka” i innych.

W domku „Pod krasnoludkiem” instaluje się w tej chwili grupka dzieci z Łodzi. Wychowawczynie przydziela im łóżka w sypialni. Każdy z malców stara się od razu zapamiętać swoje „miejsce zamieszkania”, żeby wieczorem nie było nieporozumień.

Rozmawiamy tu z Irenką Szemiót z Nowo-Zarzewskiej 5. Od pierwszej chwili czuje się tu doskonale i prosi nas, żeby mamusia w niedzielę przyjechała oraz pozdrawia swoje rodzeństwo — Jadzię i Pawła.

Henio Łysiakowski jest też bardzo za-

dowolony z przyjazdu na kolonię. Z rozkoszą wspomina śniadanie: „Dostaliśmy jedną zupę i jeszcze jedną zupę i ciastka z kremem i jabłkami”. Wojtkowi Filipowi najbardziej się podobała jazda autem i bardzo żałuje, że się już skończyła, bo miałby ochotę się jeszcze przejechać. Lucylna Pałyta z Pabianic grzecznie się nam przedstawiła i... uciekła się bawić.

Zabawa jest tu zresztą, obok wycieczek w pobliskie malownicze okolice, najwazniejszym punktem programu dnia. Wypełnia ona prawie cały czas między pięciami posiłkami. Ranne i wieczorne mycie pod ciepłymi prysznicami jest też nieładną zabawą, a zamknięcie dopływu wody witanie jest zazwyczaj burzą protestów i okrzykami w rodzaju: „Ja chcę jeszcze!”

Trochę inaczej będzie w przyszłym miesiącu, gdy przyjadą dzieci z starsze, od 7 do 12 lat. Większy nacisk zostanie położony na wychowanie społeczne młodych obywateli.

Program przewiduje pogadanki na różne aktualne tematy i zorganizowanie samorządu o dość dużych uprawnieniach, który nada też nowe nazwy ulicom, alejom i placynom w tym „miasteczku dzieci”. Trzeba bowiem wiedzieć, że w planach ORZZ i CZPB leży reorganizacja i znaczne powiększenie ośrodka kolonijnego w Kolumnie, gdzie już obecnie nabiera siły i zdrowia do 600 dzieci na jednym turnusie. W 1951 roku będzie ich znacznie więcej i stworzy się prawdziwe miasteczko. (1)

Krwiodawcy i... „krwiopijcy”

Transfuzja ratuje życie

Instytut Przetaczania Krwi spieszy z pomocą tysiącom chorych

Wszystko zaczęło się napozór bardzo niewinnie. Lekkie osłabienie, po tym bóle głowy, brak apetytu... Te objawy trwały blisko dwa miesiące. Nie pamiętam już z jakich przyczyn Helena udala się do lekarza. Był piękny majowy dzień. Siedziałem akurat nad felietonem, gdy wpadła do mego pokoju z wyiekami na twarzy, mocno zdenerwowana.

— Wyobraź sobie — zaczęła, głęboko wciągając powietrze, którego nie mogła chwycić biegnąc szybko po schodach — że przy okazji dowiedziałam się od lekarza, iż mam złośliwą anemię.

Jedna wizyta u lekarza. Druga. Zastrzyki. W końcu transfuzja krwi.

Udaliśmy się do Instytutu Przetaczania Krwi PCK przy ul. Armii Ludowej 26. Poczekalnia była pełna ludzi. Okazało się jednak, że są to krwiodawcy, a Helena będzie załatwiona pierwsza. Za chwilę też poproszono ją do sali zabiegowej, ja zaś tymczasem, jak zawsze wścibski, rozpocząłem zwiedzanie, jeśli to tak można nazwać, Instytutu.

— Pani Ireno, ile dzisiaj mieliśmy zgłoszeń? — dr Stetkiewicz zagląda przez ramię pielęgniarce do księgi, w której zapisywani są zgłaszający się na krwiodawców.

— Mam już — informuje — wodząc palcem po stronie księgi — ponad 1500 osób zarejestrowanych, które systematycznie dostarczają krwi dla celów leczni-

czych. Człowiek bez szkody dla zdrowia może w ciągu roku dostarczyć 8—10 szklanek czyli 2—2,5 litra krwi. Krwiodawca otrzymuje za to wynagrodzenie w wysokości 25 złotych za 1 cm. sześcienny. W maju pobraliśmy około 600 porcji tj. prawie 159 litrów.

Ilość ta okazuje się jednak wciąż niewystarczająca. Krew ludzka znajduje bowiem coraz szersze zastosowanie przy rozmaitych zabiegach i kuracjach, poza tym zaś zgłaszają się po nią placówki zdrowia i szpitale z prowincji, gdzie nie ma jeszcze stacji przetaczania krwi.

Każdego z kandydatów na krwiodawcę poddajemy dokładnemu badaniu — kontynuuję w dalszym ciągu swe informacje dr Stetkiewicz.

Wiec w pierwszym rzędzie odbywa się badanie fizykalne czy kandydat nie posiada w organizmie jakichś zmian chorobowych. Po tym pobieramy krew celem zbadania opadu krwinek, ilości i jakości czerwonych oraz białych ciałek krwi, wykrycia ewentualnych chorób, które nie zostały ujawnione przy badaniu początkowym oraz zaliczenia krwi do pewnej grupy.

Ludzie bowiem posiadają krew należącą do czterech zasadniczych grup A, O, B, AB. Ważne to jest przy przetaczaniu. Każdy chory musi otrzymać krew tej grupy, do jakiej należy jego własna. Dr Stetkiewicz znika za drzwiami ga-

binetu. Za kilka minut pielęgniarce wynosi buteleczkę napełnioną krwią. Celem wykluczenia możliwości skrzepu jest ona zmieszana z cytrynianem sodu, który odgrywa tu rolę składnika konserwującego. Zaopatrzona w kartkę metrykalną, wypisanymi wszystkimi właściwościami krwi, butelka niknie we wnętrzu chłodni czekając na zapotrzebowanie. Najwięcej widać tu butelek z krwią o grupie „0” ona bowiem jest tą, którą można zastosować ludziom przy wszelkich grupach krwi.

— Czy długo mam jeszcze czekać?

Obejrzałem się. Za mną stała Helena. Za nią zaś w białym fartuchu i czepek, którego nie zdążył jeszcze zdjąć po zabiegu doktor. Helena była jakaś inna, bardziej różowa. A może tylko mnie patrzacemu przez cały czas na czerwoną krew tak się wydawało. Dość, że widziałem pewną zmianę.

— No teraz to już napewno będzie dobrze — roześmiał się lekarz, ściągając czepek. — Zupełna poprawa to kwestia dwu miesięcy. — Uśmiechnąłem się również. Helena zaś spojrzała na niego z wdzięcznością.

Dzięki stacji, dzięki ludziom, którzy tu prawie codzień oddają swą krew odzyska ona zdrowie i wróci do społeczeństwa jako zdrowa, pełnowartościowa jednostka. (1)

